

brenging van 't vorige Gebied, doch nu vollediger bekrachtigd, en zonder den Koning.

En zie daar de reden, waarom zij nu niet noodig oordeelden, om met *de Stedelyke Gilden of Corporatien hierover te handelen*, omdat NB. *hetzelfde te voren [1576.] syne Excellentie was opgedragen, ende althans, alleenlyck ter executie ende in train gebracht sal worden ende ten effecte gebracht.* En nu gevoelt men ook de ware kracht van de menigvuldig herhaalde uitdrukking, dat eene *Stad of Plaats* zich onder den *Gouvernemente* van den Prinse van Oranje begeben heeft; 't welk ook wel verwisfeld werd met: *onder zyne GEHOORZAAMHEID gebracht te worden.* Deze uitdrukking is bij velen tot nog toe weinig verstaan, en gemeenlijk gelijkredig gesteld met, *onder zijn Stadhouderschap te komen*; even als of hij slechts der *Staten Stadhouder* en *Mandataris* geweest ware.

Maar hoe nu met *Amsteldam*? 't Is opmerkelijk, dat, daar *Amsteldam* bij BOR en anderen onder de *Steden* niet genoemd wordt, deze *Stad* eenige maanden daarna, (den 18 Jan. 1582.) denzelfden Eed ook gedaan heeft, zoowel als dat de *Prins* den Eed van zijne zijde gedaan heeft. Beiden vinde ik in mijn MS. Register der *Stukken* van de *Opdracht aan Anjou en Prins Willem*, N°. IV. Immers gelijk boven bl. 205. uit BOR bleek, dat op den rugge van de bovengemelde *Opdracht* geschreven stond de *Verklaring der Staten*: zoo vinde ik, ten blijke der naaukeurigheid, aldaar ook op denzelfden 5 Julie 1581. nopens diezelfde Acte, aldus:

„ Op den rugge stondt geschreven:

„ Op

„ Op huyden heeft myn Gen. Heere den Prince van Orangien, Grave van Nasfau etc., gepresteert ende gedaen aen die van de Ridderfchap, Edelen ende Gedeputcerden van de Steden van Hollandt, representerende den Staten van den selven Lande, den *Eedt als Overhoofd ende hoogste Overicheydt* van den bovengenoemden Lande ende Graeffschappe *van Hollandt*, als by den voorfz. Staten daertoe *vercooren* ende gestelt synde; Beloovende dienvolgens in Princelycke woorden t' achtervolgen ende t' onderhouden de poincten van de Regeringe in 't witte ende over d' ander syde van desen vermeldt; synde all 't selffde alsoo geschiet *opt Stadthouders Salet*, in 't Hof van den *Haghe*, den xxiii dach July des jaers XV^c. eenentachtich; hebbende syne Excell. tot bevestinghe van dien *dit* met eygener handt onderteyckent. Ende was onderteyckent *Guille de Nasfau.*”

„ Noch stontd op den selven rugge geschreven,”

„ Op huyden den *achtienden dach* January des jaers XV^c. tweentachtich compareerde voor syne Excell. Reynier Cant, Burgermeester, Claes Symonssz. van Leyden, Raedt, ende Meeſter Ruysch Claessz., Pensionaris der Stede *van Amſtelredamme*, hebben in den naeme ende van wegghen *het geheele Corpus* der selver Stede, als daertoe specialycken geautoriseert, by Procuratie in dat den vierden deser voorfz. Maendt, die sy mede exhibeerden, verklaert, dat de bovengenoemde Stadt met allen den Inwoonderen van dien, gelyck als andere *Lidmaten ende Steden van Hollandt* hen voortraen *ontslagghen hielden* van alle
Ee-

„ Eeden ende plichten , daer mede zyluyden den Coninck van Spagnien als Grave van Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt eenichsints verbonden mochten syn geweest , hebbende nader alfulcke verclaringe ende opt *versouck* by den *Wethouderen* der voorz. Stede, aen syne Excell. schriftelyck gedaen, van syne Excell. den Eedt als *Ouerhoofst ende hoogste Ouerheyt van den Graeffschappe* van Hollandt ontfangen, inder vougen ende manieren als syne Excell. in de maendt van Julio lest voorleden den bovengenoemden Eedt , die *van de Ridderchappe, Edelen ende Gedeputeerden* van de andere Steden van Hollandt geprefteert ende gedaen hadde , hebbende van gelycke de bovengenoemde *drye Gedeputeerde*, uyt crachte van de voorz. Procuratie, in den naeme ende van *wegen den Wethouderen, Burgeren, ende allen anderen Inwoonderen* der bovengenoemde Stede van *Amstelredamme* geprefteert ende gedaen aen syne Excell. als *Ouerhoofst ende hoogste Ouerheyt* voorz. , den Eedt van *getrouwicheydt ende gehoorsaemheyt, tot onderhoudinge ende bevestinghe van de poincten van de Regieringe int witte, ende over d' ander syde van desen vermeld.* 'T oorde van desen heeft syne Excell. ende den *drye Gedeputeerden* voornoemt, dit ondergeteykent binnen der Stede van *Middelburch in Zeelandt, Ten daghe, maendt ende jaere als boven, Alles ter presentie ende bywesen van Michiel van Beveren, Burgermeester der Stede van Dordrecht, ende Meester Pauls Buys, Raedt ende Advocaet van den Lande van Hollant, als specialycken by den Staten van Hollandt daertoe gecommitteert synde.* Ende was ondergeteykent GUILLE DE

NAS-

heeft myn ghenaedighe Heere — — eindigende: met
eyghener handt onderteekent; en daaronder gefchre-
ven: GUILLE DE NASSAU.

Hierop volgt de Verklaring van Amfteldam, door
mij opgegeven bl. 219. beginnende:

Op huyden den achtienden January des jaers — —
En onderteekend:

Guille de Nassau.

P. Buis. M. van Beueren.

Reynier Cant.

82. *Claes Simonsz.*

Ruysch Claesz. 1582.

Voegt men nu hierbij de goedkeuring en bekrach-
ting van den Prinse, ten zelfden tijde, den 17 Ja-
nuarij 1582. van den *Affstand der Satisfactie*, door
Amfteldam gedaan (24), waarin hij *uitdruklijk be-
last aan den Raad* van Holland, en alle andere
Overheden, Officieren en Justicieren, om dit *Ac-
coord* te onderhouden: zoo behoeft men niets meer
tot recht verftand van 't gebeurde met Amfteldam.
't Is opmerklijk, dat dit Stuk van Amfteldams On-
derwerping, zoo onmidlijk des anderen daags na
dien *Affstand*, op den 18 Jan. 1582. gevolgd is.
Daar nu hetzelfde Stuk reeds bij BOR, *Auth. Stukk.*
D. II. bl. 39. voorkomt, verwonder ik mij, dat
hetzelfde noch bij NOORDKERK, noch bij andere
Schrijvers, zooveel ik wete, gewaagd wordt.

(24) Te vinden bij NOORDKERK, *Privil. van Amfteld.*
D. I. bl. 49.